

Csókás-völgy Erdőrezervátum

ER-63 (HU)

Csókás-völgy Erdőrezervátum (Bükk)

magterület: 144.4 ha; védőzóna: 258.4 ha; összes terület: 402.8 ha

magterület hrsz és erdőrészlet: B.sztkereszt 029-ből 19A, C; 030-ból 19B; Kisgyőr 0219-ből 96ÚT; 0222-ből 96A, B, C; 0223-ből 97A; 0224-ből 96ÚR; 0225-ből 97B, C, D, E; 0226-ből 97ÚT; 0232-ből 97A; 0233-ből 97A; 0234-ből 100A, B; 0236-ből 97A; Miskolc 01006-ből 140A, B, C ...

védőzóna hrsz és erdőrészlet: Bükkszentkereszt 029-ből 20B; 030-ból 20A; 031-ből 20C; Kisgyőr 0222-ből 98A, B, C, D; 0223-ből 7B; 0225-ből 6B, C, D, E, F, J, K, M, 7F; 0226-ből 6ÚT2, 7ÚT1; 0228-ből 6ÚT1; 0231-ből 6I; 0232-ből 6A, 6G, H, I, L, 7C, D, J; 0233-ből 6ÚT3, ...

3/2000. (III. 24.) KöM rendelet a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról

Északi-középhegység

Északerdő Erdőgazdasági Zrt.

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Célorientált kutatás (CK)

Történet

2023

A völgy déli, délnyugati kitettségű meredek oldalában sarj eredetű, idős, régen felhagyott elegyes tölgyes zóna húzódik, amely a völgy aljánál szurdokerdővel határos, a tető és a gerinc felé pedig sajmeggyes bokorerdővel mozaikol, lejtősztyep és sziklagyep tisztásokkal. A fokozatosan kidőlő öreg tölgyek helyét leginkább magas kőris, barkóca, mezei juhar, húsos som, helyenként pedig gyertyán vagy bükk veszi át. Uralkodó fafaj a molyhos tölgy, de kocsánytalan tölgyek és hibridjeik is előfordulnak a zónában, valamint olasz tölgyek.

2023 - FŐBB ALAPFELMÉRÉSI EREDMÉNYEK

A magterület öreg tölgyesének FAÁSZ, ÚJCS és ANÖV alapfelmérései elkészültek. A főbb eredményeket egy kutatási jelentés foglalja össze. Az átlagértékek mögött

rendszerint nagy különbségek vannak, mert a felmért területre nagy környezeti grádiensek jellemzőek (részletesebben lásd a kutatási jelentést). ... *Horváth Ferenc és mtsai (2024): A Csókás-völgy Erdőrezervátum öreg tölgyesének országosan egységes alapfelmérése, 2023. Kutatási jelentés, HUN-REN ÖK, Ökológiai és Botanikai Intézet, Vácrátót, 23 old.*

mintavételi pontok (ismétlések) száma	171
átlagos lombkorona-záródás	73%
nagyobb természetes lécek aránya	64%
átlagos állománymagasság	13,3 m
átlagos sűrűség (N)	1353 törzs/ha
átlagos körlapösszeg (G)	28,8 m2/ha
átlagos élifakészlet (V - SZILV)	302 m3/ha
álló holtfák és csonkok sűrűsége	275 holtfa/ha
Kidőlt fekvő holtfák sűrűsége	208 holtfa/ha
álló holtfák és csonkok körlapösszege	6,7 m2/ha
fekvő holtfa mennyisége	57,3 m3/ha

Elegyarányok: molyhos tölgy 57%, magas kőris 11%, barkóca berkenye 6%, mezei juhar és kocsánytalan tölgy 5-5%, sajmeggy és gyertyán 3-3%, egyéb fajok (B, KJ, hársak, szilek, FF, KT, VK, CS, AL) 3%. Húsos som 6%, egyéb cserjék (galagonyák, mogyoró) összesen 1%. (részletesebben lásd a kutatási jelentést).

1999

"A völgy délies kitettségű oldalában idős, régen felhagyott molyhos-tölgyes, kisebb kiterjedésben cseres tölgyes áll. Ezek helyenként jelentős fafajdinamikát és változásokat mutatnak." ... *Horváth és Bölöni (2002) Az ER-ok kutatásszempontú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben*

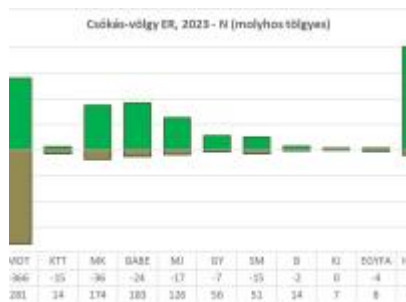
Besorolás 99: Célorientált kutatás (CK)

Fő eredmények

[Horváth Ferenc, Molnár Csaba, Papp Mónika, Szegleti Zsófia, Vig Ákos, Zimmermann Zita \(2024\): A Csókás-völgy Erdőrezervátum öreg tölgyesének országosan egységes alapfelmérése, 2023. Kutatási jelentés, HUN-REN ÖK, Ökológiai és Botanikai Intézet, Vácrátót](#)

[BNPI \(2021\): A Kisgyőri Ásottfa-tető - Csókás-völgy \(HUBN20005\) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve. Bükk Nemzeti Park Igazgatóság, Eger, 114 old.](#)

Válogatott fényképek

Csókás-völgy ER - élő és holt fák sűrűsége fafajonkénti bontásban

Csókás-völgy Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2024

3ik ABRA fafajok surusege.jpg

Csókás-völgy ER - öreg tölgyes sziklakibukkanásokkal

Csókás-völgy Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2023

IMG 20230627 172610.jpg

Csókás-völgy ER, az elpusztult tölgyek helyét elegyfák veszik át

Csókás-völgy Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2023

IMG 20230711 104811.jpg

Csókás-völgy ER, húsos somos molyhos tölgyes bokorerdő
zártabb állománya

Csókás-völgy Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2023

IMG_20230620_102756.jpg

Csókás-völgy ER, kidőlt tölgyek helyébe bükkök nőttek fel

Csókás-völgy Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2023

IMG_20230627_155307.jpg

Magyar zergevirág (*Doronicum hungaricum*) a Csókás-völgy ER
öreg tölgyesében

Csókás-völgy Erdőrezervátum

Horváth Ferenc (ÖK ÖBI)

2023

CSOKAS_DORONICUM_HUNGARICUM_IMG_20230420_120000.jpg

Válogatott publikációk

Összes publikáció

-
- 2023 Zoltán, László, Ferenc Szmorad, Tibor Standovár (2023): Heavy Ungulate Pressure behind the Disappearance of Regeneration in Hungarian Forests. Forests 2024, 1-15, 54.
-
- 2022 Kollár Tamás (2022): Bükk (*Fagus sylvatica*) állományok fatermési függvénye és táblája az ERTI tartamkísérleti hálózatának adatbázisa alapján. Erdészettudományi Közlemények 12(1-2): 5-29.
-
- 2021 BNPI (2021): A Kisgyőri Ásottfa-tető - Csókás-völgy (HUBN20005) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület Natura 2000 fenntartási terve. Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Eger, 114 old.
-
- 2015 Bölöni János (szerk.) (2015): Tanulmányok a félszáraz tölgyesek ökológiai viszonyairól. MTA Ökológiai Kutatóközpont Tanulmányai 1. 59 oldal, ISBN 978-963-89460-6-5
-
- 2002 Horváth F. és Bölöni J. [összeállította] (2002): Az erdőrezervátumok kutatásszempontrú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben. In: Horváth és Borhidi [szerk.]: A hazai erdőrezervátum-kutatás célja, stratégiája és módszerei, TermészetBÚVÁR Kiadó, Bp, 276-287.
-
- 1998 Kézdy Pál és Bordács Sándor (1998): Az olasz tölgy (*Quercus virgiliana* Ten.) ökológiai szerepe és jelentősége a magyar erdőgazdálkodásban. Erdészeti Lapok 133(1): 15-17.
-
- 1975 Izrael Gábor (1975): Legritkább nagyvadunk a muflon. Élet és Tudomány 30(23):1078-1083.

Válogatott kéziratok

Összes kézirat

-
- 2024 Horváth Ferenc, Molnár Csaba, Papp Mónika, Szegleti Zsófia, Vig Ákos, Zimmermann Zita (2024): A Csókás-völgy Erdőrezervátum öreg tölgyesének országosan egységes alapfelmérése, 2023. Kutatási jelentés 1.2, HUN-REN ÖK, Ökológiai és Botanikai Intézet, Vácrátót, 23 old.
-

[Csókás-völgy ER és környéke, NÉBIH EI - Google
úrfelvétel](#)

Csókás-völgy Erdőrezervátum

NÉBIH EI - Google

2012

[orto_63v.jpg](#)

[Csókás-völgy ER és környéke, NÉBIH EI Erdőtérkép -
Google TOPO](#)

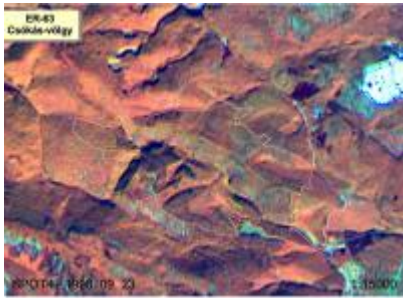
Csókás-völgy Erdőrezervátum

NÉBIH EI - Google

2012

[topo_63v.jpg](#)

[Csókás-völgy ER, SPOT4 - FÖMI úrfotótérkép](#)

Csókás-völgy Erdőrezervátum

FÖMI (Eurimage)

1998

[er63_30.JPG](#)

Térképek - link

[Csókás-völgy ER \(Google Maps\)](#)